

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نازکدوزی زنانه

(الگوی بالاتنه، آستین، شلوار و پیراهن)

جلد پنجم

شاخه کاردانش

زمینه: صنعت

گروه: پوشاک

شماره شناسایی: ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

سرشناسنامه عنوان و پدیدآور	: صنعتی ، فاطمه ، ۱۳۴۰ : نازکدوزی زنانه (درجه ۲) ، الگو، شاخه کاردانش، زمینه صنعت، پوشاک رشته های مهارتی: خیاطی لباس زنانه، خیاطی و ... شماره درس ۹۵۶۷ - ۹۵۶۶ / فاطمه صنعتی.
مشخصات نشر مشخصات ظاهری شابک	: تهران: محراب قلم، ۱۳۹۲. : ۴۰۰ ص. : مصور، جدول ۲۹۲۲ س.م : ۴ - ۲۲۷۱ - ۰۵ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی موضوع موضوع موضوع	: فیپا : خیاطی (لباس زنانه) -- راهنمای آموزشی (متوسطه) : خیاطی -- الگوها : پوشاک -- الگوها
رده بندی کنگره رده بندی دیویی شماره کتابخانه ملی	: ۲ ن ۹ ص / ۵۰۸ TT : ۶۳۶ / ۴۰۴۰۷ : ۸۵ / ۵۰۵۰۷ م

همکاران محترم و هنرجویان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به
نشانی تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف
کتابهای درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

پست الکترونیکی info@tvoccd.sch.ir

آدرس الکترونیکی www.tvoccd.sch.ir

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتابهای درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب: نازکدوزی زنانه / (درجه ۲) الگو / جلد پنجم (۶۰۱/۹)

مؤلف: فاطمه صنعتی

شماره شناسایی استاندارد مهارتی: ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

شامل پیمان‌های مهارتی: ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

طراحی تصاویر و رسامی الگو: فاطمه رئوف‌پی - سالار باغیا

طراح گرافیک و صفحه‌آرا: حسین وهابی

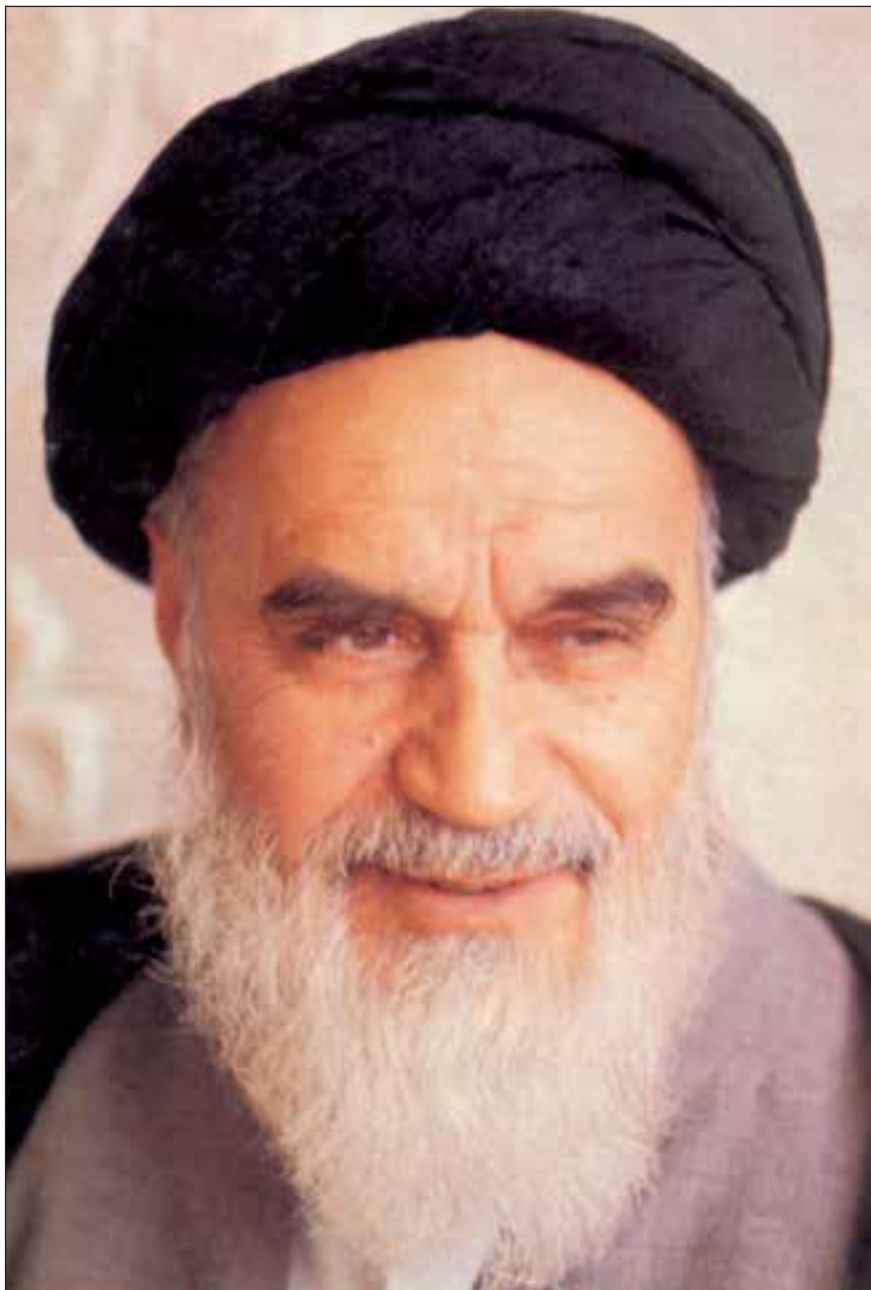
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن: ۵ - ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران «سهامی خاص»

حق چاپ محفوظ است

شابک ۴-۲۲۷۱-۰۵-۹۶۴-۹۷۸-ISBN978-964-05-2271-4



شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آیید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی «قدّس سرّه الشّریف»

فهرست مطالب



۱۰ مقدمه

۱۲ سخنی با هنرآموزان محترم

۱۴ سخنی با هنرجویان محترم



واحد کار چهارم

۱۵ ترسیم الگوی انواع شلوار



۱۷ انواع قد شلوار

۱۸ اندازه گیری روی اندام (شلوار)

۲۴ الگوی اساس شلوار

۳۵ کنترل قسمت های مختلف الگوی اساس شلوار

۴۶ روش اول فون کردن شلوار

۵۰ روش دوم فون کردن شلوار (نیلوفری)

۵۶ روش سوم فون کردن شلوار (نیلوفری با اوازمان

۶۲ بیشتر)



الگوی شلوار کلوش از باسن



۶۹ الگوی شلوار یکسره گشاد

۷۴ شلوار با گشادی در کمر (چین یا پیلی)

۸۰ مدل شلوار جیب دار با پیلی در کمر

۸۸ اساس دامن شلواری

۹۴ دامن شلواری چین دار با پیلی در کمر

۹۹ دامن شلواری جیب دار

۱۰۵ کمری شلوار



واحد کار پنجم

۱۰۸ توانایی متناسب سلیزی الگو با فرم اندام (شلوار)



۱۰۹ پاترون شلوار

۱۱۰ قد فاق بلند در جلوی اندام (کشیدگی در جلوی پاترون

شلوار)

۱۱۳ قد فاق بلند در پشت اندام (کشیدگی در جلوی پاترون شلوار)

۱۱۶ پهلوهایی با برجستگی زید (ران های برجسته و

کشیدگی در پهلو)





۱۲۲

شکم بزرگ با برآمدگی زیاد

۱۲۶

باسن بزرگ با برجستگی زیاد

واحد کار ششم

۱۳۲

ترسیم الگوی بالاتنه و آستین



۱۳۳

اندازه گیری بالاتنه

۱۴۷

الگوی اساس بالاتنه



۱۷۰

اندازه گیری آستین

۱۷۴

الگوی اساس آستین

۱۸۷

انواع آستین چین دار

۱۸۸

روش کوتاه و تنگ کردن آستین

۱۹۰

آستین مچ چین دار (مچ پفی)

۱۹۳

آستین کلوش یا زنگوله ای

۱۹۴

آستین کاپ چین دار (کاپ پفی)

۱۹۹

کاپ و مچ چین دار آستین (کاپ و مچ پفی)

۲۰۲

آستین غیر قرینه (لاله ای)





۲۰۷

آستین بلوز

۲۰۹

انواع مچ



۲۱۳

توانایی متناسب سازی الگو با فرم اندام

(بالاتنه و آستین)

۲۱۴

پاترون بالاتنه و آستین

۲۱۵

تهیه پاترون



۲۱۷

سینه کوچک تر از حد معمول

۲۲۰

سینه بزرگ تر از حد معمول

۲۲۴

افتادگی در سرتاسر بالای قفسه سینه

۲۲۷

سرشانه افتاده



۲۳۱

حلقه دور گردن گشاد تر از حد معمول

۲۳۴

حلقه دور گردن تنگ تر از حد معمول

۲۳۷

سر سینه بالاتر از خط سینه

۲۳۹

گشادی در عرض پشت بالاتنه



۲۴۲

تنگی و کشیدگی در قسمت سینه تا کارور پشت



۲۴۵ پشت برآمده



۲۵۰ پشت کوتاه (پشت صاف و بدون انحنا)



۲۵۳ حلقه آستین گشاد

۲۵۷ حلقه آستین تنگ

۲۶۱ بازوی لاغر

۲۶۵ بازوی چاق

۲۷۱ آستین پیچ دار

۲۷۳ کاپ آستین بلند

۲۷۶ کاپ آستین کوتاه



واحد کار هشتم

۲۸۰ توانایی ترسیم الگوی انواع لباس



۲۸۲ نسبت های آزادی لباس

۲۸۳ گشادی و آزادی پیراهن

۲۸۸ پیراهن جلو باز با برش پرنسسی از سر شانه و

یقه انگلیسی



۳۰۰ پیراهن با برش غیر قرینه، بدون آستین و دامن
ترک نیلوفری



۳۱۲ پیراهن دامن از بالاتنه جدا با برش زیر سینه و
یقه حلزونی



۳۳۴ پیراهن کلوش با برش یکسره با جلیقه

۳۴۷ روش دیگر پیراهن کلوش با برش یکسره از حلقه
آستین



۳۵۰ پیراهن کلوش با پیلی در مرکز جلو و وسط آن

۳۵۶ پیراهن گشاد با برش قسمت سینه

۳۶۷ دامن میخی با گشادی بیشتر در کمر

۳۶۹ دامن حاملگی

۳۷۲ الگوی پیراهن شومیز

۴۰۱ واژه نامه

۴۰۴ فهرست منابع و مؤاخذ



مقدمه

کلمه‌ی لباس در فارسی، واژه‌های پوشش، تن پوش و پوشاک را تداعی می‌کند. لباس برای پوشاندن شکل اصلی بدن و تغییر شکل آن به نحوی زیبا به کار می‌رود؛ یعنی لباس برای پوشاندن تن و نمایاندن آن برای هر طبقه‌ای قابل فهم است. منشأ اصلی پیدایش لباس، محفوظ ماندن (از سرما، گرما، عوامل طبیعی)، عفت، پرهیزکاری، زیبایی و وقار است. به عبارت دیگر «لباس هر انسان نشانه‌ی شخصیت وجودی اوست». انسان تا زمانی که به ارزش‌ها و بینش‌ها معتقد و دلبسته باشد، لباسی متناسب با آن‌ها به تن خواهد کرد. قبل از گسترش فرهنگ غرب، صرف نظر از اختلافات ظاهری و لباس‌های اقوام مختلف بشر، وجه مشترک همه‌ی لباس‌ها خاصیت پوشیدگی آن‌ها بود. در جامعه‌ای که ارزش‌های والای معنوی و انسانی، بی‌اعتبار باشد و شخصیت و عالم درون انسان بر پایه‌ی توجه و اظهار نظر دیگران شکل بگیرد، افراد سعی می‌کنند با هر وسیله‌ای از جمله لباس برای خود تشخیص و تعیین ایجاد کنند.

هدف اصلی تألیف این کتاب، ارائه‌ی روش صحیح و تطبیق‌پذیر برای آموزش پیمان‌های^۱ (مدولار) نازک‌دوزی لباس زنانه، و ارتقای سطح کیفی دانش علاقه‌مندان و فراگیران رشته‌ی خیاطی است. در تألیف این کتاب سعی بر آن است که با اتکا بر تجارب و امکانات آموزشی چندساله، روش کار بر پایه‌ی ساده‌ای قرار گیرد و مطالب با کمک الگوهای روشن، گویا و شیوه‌های عملی و کاربردی برش ارائه شود.

در الگوسازی، چون سایر فنون و هنرها، تخصص زمانی حاصل خواهد شد که شخص خود در پی آموختن باشد، پدیده‌های جدید را بیابد و با نکته‌سنجی و دقت، تکنیک کار را دریابد.

گفتنی است که مدل‌سازی لباس یا ژورنال‌شناسی معمولاً از الگوی خاصی تبعیت نمی‌کند، بلکه با در نظر گرفتن نوع لباس و مدل انتخابی، می‌توان الگوی مناسب را طراحی کرد.

در این کتاب از روش «متریک»^۱ استفاده شده و به هنگام تألیف، طراحی و تدوین این مجموعه کتاب‌ها با انجام

اصلاحات اساسی و رفع اشکالات موجود و با توجه به ارتباط بین روش «متریک» و «مولر»^۱ تا حد زیادی بر کیفیت کار افزوده و پایه‌ی علمی به کار داده شده است.

این مجموعه کتاب‌ها مشتمل بر پیمان‌های مهارتی‌اند که براساس استاندارد نازک‌دوزی زنانه (درجه‌ی ۲) وزارت کار و امور اجتماعی تدوین شده و عبارتند از: متدهای اندازه‌گیری اندام، الگوهای اساس دامن، شلوار، بالاتنه، آستین و رفع عیوب آنان، مدل‌سازی دامن، شلوار، پنس‌های بالاتنه، انواع یقه، انواع آستین، انواع مدل‌سازی و انواع دوخت‌های لباس و به صورت محدود روش کار روی مانکن (الگوی غیرمسطح). این مجموعه بستری است تا هنرجویان با آموزش الگوسازی، تجربیات خود را به عرصه‌ی ظهور برسانند.

مؤلف

۱- روش متریک، متدی است که در کشور انگلیس استفاده می‌شود.
۲- روش «مولر» متعلق به مؤسسه‌ی «مولر و پسران» و دارای قدمت ۱ ساله می‌باشد؛ به علت بودن این مؤسسه در آلمان به روش «آلمانی» نیز معروف است.

سخنی با هنرآموزان محترم

خیاطی هنری است که در تولید ناخالص ملی هر کشور نقش دارد و همانند رشته‌های دیگر در حال تکامل است. نیاز بشر و جامعه ایجاب می‌کند تعداد زیادی از نیروهای فعال، وقت و توان خویش را در فراگیری صحیح و گسترش این حوزه‌های تخصصی و تکنیکی صرف کنند. مجموعه‌ی حاضر برای برطرف کردن احتیاج جامعه، احیای هنر خیاطی خودکفایی اقتصادی ارائه شده است.

این مجموعه با توجه به اهداف و ویژگی‌های آموزش در شاخه‌ی کار و دانش و براساس برنامه‌ریزی درسی به شیوه‌ی پیمانه‌ای تدوین شده است. سازماندهی پیمانه‌ای یکی از روش‌های سازماندهی محتوای آموزشی است که بیشترین تأکید را بر کسب شایستگی‌های لازم برای یک یا چند مهارت در فراگیرندگان دارد. براین اساس، هر پیمانه از مجموعه تکالیف عملی، شناختی و عاطفی لازم برای کارها و پاره‌کارهای موجود در شغل، که به یادگیری یک مهارت خاص می‌انجامد، تشکیل شده است. ویژگی این شیوه، سازماندهی در انعطاف‌پذیری هر پیمانه (واحدیادگیری) از یک مهارت، مستقل از واحدهای دیگر است و به گونه‌ای سازماندهی می‌شود که برحسب نیاز، ترکیب جدیدی با سایر پیمانه‌ها برای رسیدن به یک مهارت خاص فراهم آورد.

لازم است قبل از شروع آموزش، هنرآموزان محترم به نکات ذیل دقت کنید:

همه‌ی کتاب‌های این مجموعه براساس استاندارد مهارتی «نازک‌دوزی زنانه درجه‌ی ۲» تهیه شده است و باید در یک سال تحصیلی استفاده شوند.


محتوای این کتاب‌ها شامل دو بخش اساسی است: بخش اول شامل کتاب دوخت، که به بررسی نکات اساسی دوخت می‌پردازد و مراحل آن را گام به گام آموزش می‌دهد و بخش دوم شامل الگو و مدل‌سازی لباس هاست. در بخش اول جلد اول مطالب مربوط به دوخت قسمت‌های مختلف لباس و اطلاعات لازم آن آمده است.

بخش دوم کتاب‌های جلد دوم تا پنجم به بررسی و شناخت فرم‌های اندامی، ساختار بصری رنگ، خطوط و نقوش پارچه اختصاص دارد و هدف آن توضیح عوامل تأثیرگذار بر لباس است. (در این قسمت نباید طراحی لباس اجرا شود، بلکه هدف آن صرفاً شناخت عوامل مؤثر بر روی لباس است.

قسمت‌های دیگر این کتاب‌ها (الگوهای اساس دامن، بالاتنه، آستین و شلوار با توجه به فرم اندامی تنظیم شده اند، طول و عرض پنس‌های جلو و پشت الگو، آزادی و اضافات لباس با توجه به فرم اندام‌ها ثابت نخواهد بود و تغییر می‌کند.

در این کتاب‌ها سعی شده است با توجه به تنوع بسیار زیاد مدل‌های لباس، پایه و اساس مدل‌سازی بالاتنه، براساس انتقال پنس‌های به وجود آمده روی لباس، آموزش داده شود و مدل‌های ارائه شده در شروع هر درس، مدل‌هایی خواهد بود که می‌توان براساس درس تدریس شده الگوی آن را تهیه کرد.

معمولاً در پایان واحد کار و درس، خودآزمایی یا آزمون‌های عملی، طرح‌های لباسی ارائه شده که با توجه به اساس مدل‌سازی لباس انتخاب شده‌اند.



مربی‌ان محترم، با توجه به این که ارائه‌ی مطالب تئوری در زمینه‌ی الگو و دوخت (که بنیادی عملی دارد)، پیش طرح مسئله‌ی غیرضروری است، باید قبل از طرح مباحث، با تجربه‌ی عملی مناسب، ذهن هنرجویان را با موضوع موردنظر درگیر کنید، سپس مطالب مورد نیاز و روش‌های مناسب را ارائه دهید.

برای تمرینات عملی بیش‌تر یا پیشرفته‌تر می‌توانید از طرح‌ها و مدل‌های متناسب با علایق و توان عملی هنرجویان استفاده کنید.

مربی‌ان عزیز، در هنگام تدریس مراحل عملی را تکرار کنید و پیش از این که هر مرحله‌ی کار را انجام دهید کلیت آن را برای هنرجویان معلوم کنید. برای انتقال مطالب لازم است مثلاً در گفتار، تلفظ واژه‌ها و اصطلاحات روشن باشد و الگوهای ترسیم شده به وسیله‌ی خط‌کش‌های مخصوص و با اندازه‌های سانتی‌متری کشیده شوند. استفاده از اشل‌های $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{8}$ در ترسیم الگو و دوخت آن‌ها غیرقانونی است. برای این که روی مطالب مهم‌تر تأکید شود، با استفاده از رنگ‌ها و بزرگ‌نویسی و برجسته کردن کلمات ... و در گفتار با تأکید بر برخی کلمات این کار را انجام دهید. بدیهی است برای حصول نتیجه‌ای بهتر باید از راهنمایی‌های صحیح و شیوه‌های درست کمک بگیرید، آن‌گاه با پی‌گیری و کسب تجربیات شخصی بر میدان پیش‌برد کار بیفزایید.

سخنی با هنرجویان عزیز

در تهیه و ارائه ی بسیاری از نمودهای هنری نیاز به ابزار کار محسوس است، حال آن که در مورد هنر ظریف خیاطی، انگشتان دست هنرمند ایفاگر نقش هایی پر ثمر است.

برای نیل به هدف غایی، هیچ معلم و استادی تواناتر از تجربه ی شخصی نیست. از دوختن و بریدن و دوبار دوختن و دوبار بریدن نهراسید و به تصور بروز اشتباه از مستقل کار کردن بیم نداشته باشید؛ به شرط آن که هر سهو و اشتباه را همواره به خاطر بسپارید و بار دیگر، آن را تکرار نکنید.

به خاطر داشته باشید که کسب مهارت در تهیه ی الگو و دوخت لباس تنها با «پر» کاری میسر است. به هر لباسی که دوخته می شود، با چشمی باز و نگاهی موشکافانه بنگرید، زیرا الگو و دوخت لباس ها از یکدیگر مجزا نیستند، در هر سطح از دوخت از زاویه ی کنجکاوی به پوشاک نگاه کنید، زیرا بسیاری از مطالب را انسان با نگاه دقیق نیز می تواند فراگیرد و بالاخره، سعی کنید هر روز نکته ای تازه از تکنیک مورد علاقه ی خود بیاموزید، باشد که روزی خود، مربی دیگران شوید.

به هنرجویان عزیز توصیه می شود اگر قصد یادگیری این مهارت را دارند، مدل ها، برش ها و دوخت ها ... را روی پارچه های ارزان قیمت (به اصطلاح پارچه های مخصوص تهیه ی پاترون) بدوزند تا به تمام نکات کوچک و ریز آن آگاه شوند، زیرا اثر هنری وقتی با ارزش تلقی می شود که نکات کوچک در آن رعایت شده باشد.

برای رسیدن به مهارت حرفه ای باید تمرینات و طرح های شروع هر درس را به گونه ای صحیح براساس آموزش داده شده و مدل سازی لباس را اجرا کنند.

در این جا، به سازمان بندی کلی کتاب و به منظور سهولت مطالعه و یادگیری بیشتر، نظر هنرجویان عزیز را به نکات زیر جلب می نمایم:

۱) پیشنهاد می شود که قبل از مطالعه هر پیمان، پیش آزمون، هدف های کلی و رفتاری و انتظارات برآمده از مطالعه ی هر واحد کار را به دقت در نظر داشته باشید.

۲) مطالب و مراحل اجرای هر درس را با دقت و با هوشیاری کامل مطالعه فرمایید. چنان چه در یادگیری مطالب با مشکلی مواجه شدید، بار دیگر با حوصله ی بیش تر، مطالب را مطالعه کنید و به پرسش های نمونه ی هر درس یا واحد کار پاسخ گوئید.

